

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Zaman şeridinde kuruluş dönemine ait bazı olaylar verilmiştir. Buna göre Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerleyişini geçici olarak durduran ve Fetret Devri'ne yol açan olay hangisidir?

- A)** Beyliğin kuruluşu **B)** Bursa'nın fethi
C) I. Kosova Savaşı **D)** Ankara Savaşı
E) İstanbul'un fethi
2. Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair tarihçiler farklı görüşler ileri sürmüştür. Bu farklılığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Kuruluş dönemine ait yazılı kaynakların sınırlı ve geç tarihli olması
B) Osmanlı Devleti'nin hiç belge tutmamış olması
C) Kuruluşun 19. yüzyılda gerçekleşmiş olması
D) Bütün tarihçilerin aynı kaynağı kullanması
E) Kuruluş yılının bilinmiyor olması nedeniyle araştırma yapılamaması
3. Osmanlı Devleti, fethettiği Rumeli topraklarına Anadolu'dan Türkmen aileleri yerleştirmiştir. Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Anadolu'daki nüfusu tamamen azaltmak
B) Fethedilen bölgelerde kalıcı hâkimiyet kurmak
C) Ticaret yollarını kapatmak
D) Balkanlardaki halkı sürgün etmek
E) Vergi toplamaktan vazgeçmek

4.

Uygulama	Sağladığı yarar
Tımar sistemi	?
Devşirme sistemi	Merkeze bağlı asker ve yönetici yetiştirme
İstimâlet	Yerel halkın devlete ısındırılması

Tabloda Osmanlı Devleti'nin bazı uygulamaları ve sağladıkları yararlar verilmiştir. Soru işareti yerine aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A)** Ticaret gelirlerinin tamamının saraya aktarılması
B) Denizcilik faaliyetlerinin durdurulması
C) Yabancı tüccarlara ayrıcalık tanınması
D) Toprağın işlenmesi ve hazineden para çıkmadan asker beslenmesi
E) Vergi toplamının tamamen kaldırılması
5. Osmanlı Devleti'nin Orhan Bey Dönemi'nde başkent yaptığı şehir aşağıdakilerden hangisidir?
A) Söğüt **B)** İznik
C) Bursa **D)** Edirne
E) İstanbul
6. Osmanlı Devleti, Balkanlarda fethettiği yerlerdeki halkın dinî inançlarına ve geleneklerine dokunmamış, vergileri hafifletmiştir. Bir öğrenci bu uygulamayı araştırmaktadır. Buna göre bu politikanın adı ve amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Devşirme; merkeze bağlı ordu kurmak
B) Tımar; hazineden para çıkmadan asker beslemek
C) Sürgün; halkı yer değiştirmeye zorlamak
D) Müsadere; malları hazineye aktarmak
E) İstimâlet; yerel halkın güvenini kazanarak hâkimiyeti kolaylaştırmak
7. 1402 Ankara Savaşı'nın Osmanlı Devleti açısından en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?
A) İstanbul'un fethedilmesi
B) Anadolu Türk birliğinin bozulması ve Fetret Devri'nin başlaması
C) Balkanların tamamen kaybedilmesi
D) Devletin yıkılması
E) Başkentin Bursa'ya taşınması
8. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçişini kolaylaştıran etkenlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?
A) Balkanlarda güçlü ve birleşik bir devletin bulunması
B) Bizans'ın Anadolu'da güçlenmesi
C) Balkanlarda siyasi birliğin olmaması ve halkın ağır vergilerden bunalmış olması
D) Osmanlı'nın denizlerde üstün donanmaya sahip olması
E) Anadolu beyliklerinin Osmanlı'ya destek vermesi

9. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılmıştır. Bu gelişmenin gösterdiği en uygun sonuç aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Devletin askerî faaliyetleri tamamen bıraktığı
B) Beylikten devlete geçiş sürecinde eğitim ve ilim kurumlarının oluşturulmaya başlandığı
C) Anadolu'da başka hiçbir eğitim kurumunun bulunmadığı
D) Medreselerin yalnızca askerî amaçla kurulduğu
E) İznik'in başkent yapıldığı
10. Osmanlı Devleti'nde devşirme sistemiyle yetiştirilen askerlerin doğrudan padişaha bağlı olması, aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?
- A) Beylerin ve yerel güçlerin etkisini sınırlayarak merkezî otoriteyi güçlendirmek
B) Ordunun tamamen kaldırılmasını sağlamak
C) Tımar sistemini sona erdirmek
D) Denizcilik faaliyetlerini durdurmak
E) Vergi toplamayı kolaylaştırmak
11. 1389'da Balkanlarda kurulan Haçlı ittifakına karşı kazanılan ve Osmanlı'nın Balkanlardaki hâkimiyetini pekiştiren savaş aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Malazgirt
B) Miryokefalon
C) Koyunhisar
D) I. Kosova
E) Otlukbeli
- 12.
Alan	Beylik dönemi	Devletleşme sonrası
Ordu	Aşiret kuvvetleri	Kapıkulu ve tımarlı sipahi
Hukuk	Örf ve gelenek	?
- Tabloda Osmanlı'nın beylikten devlete geçiş sürecindeki değişim karşılaştırılmıştır. Soru işareti yerine aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?
- A) Hukukun tamamen ortadan kalkması
B) Yalnızca yabancı devletlerin hukukunun uygulanması
C) Kadıların görev yaptığı, şer'î ve örfî hukukun birlikte işlediği düzen
D) Bütün davaların padişah tarafından görülmesi
E) Hukuk kurallarının yazılı hâle hiç getirilmemesi
13. Osman Bey Dönemi'nde Bizans tekfurlarına karşı kazanılan ve beyliğin Marmara yönünde ilerlemesini kolaylaştıran savaş aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Koyunhisar
B) Sırpsındığı
C) Niğbolu
D) Varna
E) Çirmen

14. Fetret Devri'nde Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybetmemiştir. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Balkanlarda hiç Osmanlı toprağı bulunmaması
B) Timur'un Balkanlara da sefer düzenlemesi
C) Şehzadelerin Balkanlarda savaşmayı reddetmesi
D) İstimâlet politikası sayesinde yerel halkın devlete bağlılığını sürdürmesi
E) Balkan devletlerinin Osmanlı'ya vergi vermeyi sürdürmesi
15. Kuruluş döneminde Anadolu'daki esnaf ve zanaatkârlar; kaliteyi denetleyen, fiyat belirleyen ve çırak-kalfa-usta düzenini işleten bir teşkilat çevresinde örgütlenmiştir. Bu teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Divan
B) Ahilik
C) Devşirme
D) Tımar
E) Vakıf
16. Osmanlı Devleti'nin başkenti Bursa'dan Edirne'ye taşınmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bursa'nın tamamen boşaltılmış olması
B) Anadolu'daki fetihlerin sona ermesi
C) Deniz ticaretinden vazgeçilmesi
D) Rumeli'deki fetihleri ve Balkanlardaki hâkimiyeti kolaylaştırmak
E) Timur tehlikesinden uzaklaşmak
17. Kuruluş döneminde kurulan vakıflar; cami, medrese, imaret ve kervansaray gibi yapıların giderlerini karşılamıştır. Buna göre vakıfların devlete sağladığı en önemli katkı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ordunun tamamının finanse edilmesi
B) Sosyal ve eğitim hizmetlerinin hazineye yük olmadan sürdürülmesi
C) Yeni topraklar fethedilmesi
D) Deniz ticaretinin durdurulması
E) Vergi sisteminin kaldırılması
18. Durum
- Bir araştırmacı, kuruluş dönemini incelerken elindeki iki kaynağı karşılaştırır: biri olaylardan yaklaşık yüz yıl sonra yazılmış bir kronik, diğeri ise döneme ait bir vakıf kayıt defteridir.
- Yukarıdaki durumda araştırmacının vakıf kayıt defterine daha çok güvenmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Vakıf defterlerinin daha kolay okunması
B) Kroniklerin her zaman uydurma olması
C) Vakıf defterinin döneme ait birinci elden bir belge olması
D) Kroniklerin resmî belge sayılmaması
E) Vakıf defterinin daha uzun olması

19. Osmanlı Devleti kuruluş döneminde Anadolu beyliklerine karşı öncelikle savaş yerine evlilik, satın alma ve miras yoluyla topraklarını genişletmeye çalışmıştır. Bu tutumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ordusunun bulunmaması
 - B) Beyliklerin çok güçlü olması
 - C) Müslüman Türk beylikleriyle savaşmanın hoş karşılanmaması ve gücün Bizans'a yönlendirilmek istenmesi
 - D) Anadolu'da toprak bulunmaması
 - E) Beyliklerin Osmanlı'ya vergi ödemesi
20. Osmanlı Beyliği'nin diğer Anadolu beyliklerinden farklı olarak büyük bir devlete dönüşmesinde aşağıdakilerden hangisi en az etkili olmuştur?
- A) Bizans sınırında kurulmuş olması
 - B) İstimâlet ve iskân politikaları uygulaması
 - C) Kurumsal bir ordu ve hukuk düzeni oluşturması
 - D) Ahilik teşkilatının desteğini alması
 - E) Zengin altın ve gümüş yataklarına sahip olması

Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi — Cevap Anahtarı

1. D	2. A	3. B	4. D	5. C	6. E	7. B	8. C	9. B	10. A	11. D	12. C
13. A	14. D	15. B	16. D	17. B	18. C	19. C	20. E				